

Zvýšení minimálního pojistného není pro OSVČ likvidační

V roce 2003 platilo zálohy na pojistné na sociální zabezpečení 646 tisíc osob samostatně výdělečně činných (OSVČ). V roce 2005 jejich počet dosáhl 740 tisíc. V roce 2003 odvedly OSVČ na pojistném celkem 8,7 mld. Kč, o rok později 12,3 mld. Kč a v loňském roce 14,7 mld. Kč. Přesto tvoří procento jimi odvedeného pojistného jen malou část z celkového objemu vybraného pojistného na důchodové pojištění (4,3 % v roce 2003, 5,3 % v roce 2004 a 5,9 % v roce 2005).

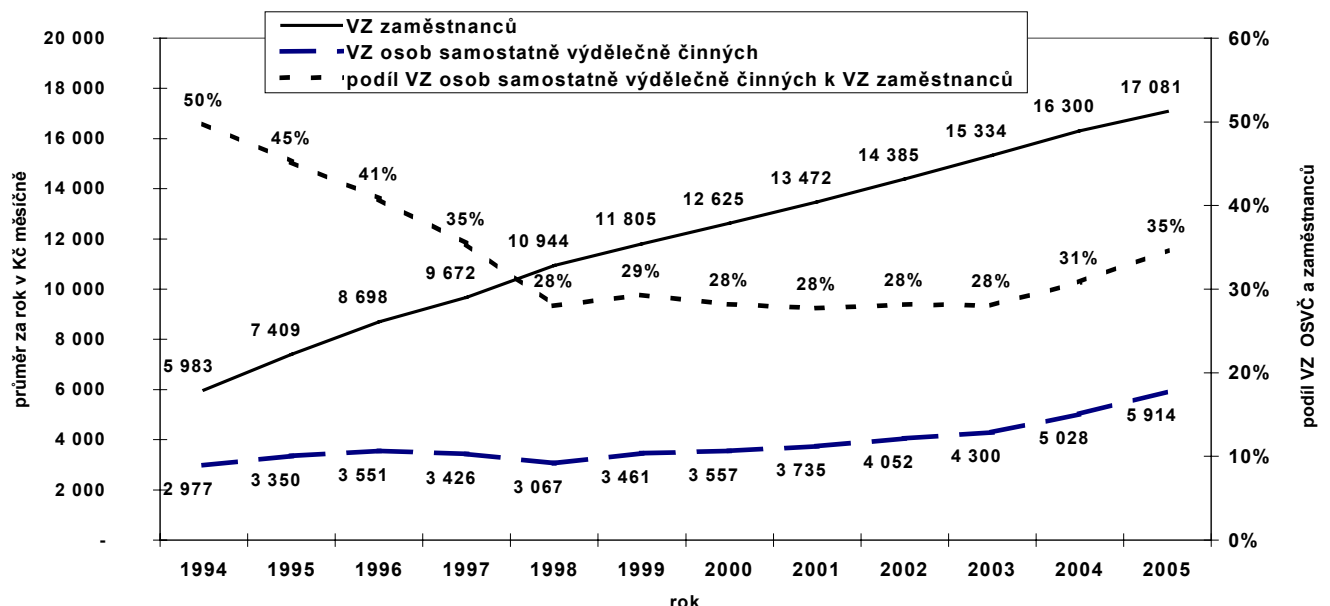
Z výše uvedeného vyplývá, že zvyšování minimálního důchodového pojistného u osob samostatně výdělečně činných nevedlo v žádném případě k likvidaci OSVČ. Zvýšilo však spravedlnost v systému, snížilo rozdíl v postavení zaměstnanců a OSVČ a přineslo do státního rozpočtu i očekávané vyšší příjmy.

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti upravuje zákon č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto právního předpisu lidé platí pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje příspěvky na důchodové a nemocenské pojištění a na státní politiku zaměstnanosti.

Vyměřovací základ pro pojistné zaměstnanců se stanoví jako součet příjmů (před zdaněním), které jim vyplácí jejich zaměstnavatel na základě pracovněprávního vztahu, který zakládá účast na nemocenském pojištění.

OSVČ si vyměřovací základ určují samy. Tato částka však nesmí být nižší než 50 % jejich příjmů ze samostatné výdělečné činnosti po odečtení nákladů a zároveň nesmí být nižší než zákonem stanovené minimum.

**Vývoj vyměřovacího základu (VZ) zaměstnanců
a osob samostatně výdělečně činných**

V roce 2006 činí minimální vyměřovací základ u OSVČ, která tuto činnost vykonává jako hlavní, 4 709 Kč měsíčně, v případě vedlejší samostatné výdělečné činnosti pak 1 884 Kč měsíčně. Maximální roční vyměřovací základ je 486 000 Kč, přičemž se tato částka poměrně snižuje za kalendářní měsíce, v nichž OSVČ po celý měsíc nepodnikala (např. pobírala nemocenské).

V roce 1994 odváděly OSVČ na pojistné 50 % částky, kterou odváděli zaměstnanci. Tento poměr se pak rychle snižoval a v období 1998 – 2003 dokonce klesl pod 30 %. Od roku 2004 se postupně minimální pojistné pro OSVČ zvyšuje a poměr průměrného vyměřovacího základu OSVČ a zaměstnanců tak mírně stoupá. V roce 2005 činil 35 %.

Změna výše pojistného má mimo jiné posílit vazbu mezi zaplaceným pojistným a výší dávek. Vzhledem k tomu, že výpočet důchodů je v současné době stejný pro všechny skupiny pojištěnců, podílejí se OSVČ na úhradě svých budoucích důchodů v mnohem nižší míře než zaměstnanci. U většiny OSVČ tak objem jejich budoucích důchodových nároků převyší objem jimi zaplaceného pojistného.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tlосkov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.